

نووسەر: نهاسراو

"Nibelungenlied OT Der Nibelunge Not" سرودی نیبلونگهکان

سهردهمی پیکهاتنی کارهکه دهوروبهری سالی ۱۲۰۰ بووه، یهکهم چاپ سالی ۱۷۵۷ بهشیویهکی ناتهراو و ئینجا له سالی ۱۷۸۲ تهراوی کتیهکه له چاپ دراوه. سرودی نیبلونگهکان که نووسهرهکهی نهاسراوه، یهکه له ناودارتین سروده هماسییهکانی ناو زمانی ئالمانی له سهدهکانی ناوهراسته. به گشتی دهتوانین بهسهر دوو نهکسهدا دابهش بووه. یهکهم نهکسه لهسهر پالاهوانی زیگفرید "Siegfried" ی ههژدیها کوژ ددهوی، و دووهه نهکسهش باس له ژنهکهی کریمهیلد "Kriemhild" دهکا، که به ناوی تولهسهندنهوه ناوی دهرکردوه. سرودی نیبلونگهکان له ۳۹ بهش و نیزیکهی ۲۴۰۰ شیعر پینک هاتوه. سرودی نیبلونگهکان باس له ژبانی پیر له شانازی ناو دهربار و چهند شهری خویناوی دهکات. قسه لهسهر خوشهویستی و مردن، وهفاداری و تولهساندنهوی بی بهزهویه. بیرى خهمناک که کوئابی به ههموو خوشیهک دینن، به دریزایی کارهکه، پنیهوه دیاره. له ههسار(دیومخانی) بۆرگوندی له شاری وورمس "Worms" شا گونتهر "Gunther" حاکمه و خوشکیکی جوانی بهناوی کریمهیلد هیه. زیگفرید خوی کوره شایه و پالاهوانیکی شاری خانتن "Xanten" ی ئالمانه و بۆ زهماوند لهگهڵ خوشکی شا هاتوته شاری وورمس. هاگن فون ترۆنیه "Hagen von Tronje" جادوگهریکی ژنه له دهرباری شا، باسی پالاهوانی زیگفرید بۆ شا دهگهریتهوه که چلۆن به شمشیرهکهی ههژدیهاههکی کوشتوه و بههوی خۆ شوستنی له خوینی ههژدیهاکهدا، بۆ ههمیشه لهشی خوی له بهرانهر ههموو ئیش و ئازارنیک پاراستوه.

کاتی گونتهر شا بۆ چاولیکردن و زهماوند لهگهڵ شازنی جوان و نازا بروونهیلد "Brünhild" سهفهری ئیسلاند دهکات، زیگفرید که بهلینن زهماوندی لهگهڵ خوشکی پنداوه، لهگهڵ خوی دهبا. بروونهیلد دهیهوی تهنیا شوو بهو کهسه بکا که بتوانن له شهردا شکستی بدا. زیگفرید به کلاره جادووییهکهی یارمهتی گونتهر دهدا و شههرهکه دهبنهوه. له ههساری

بورگونده له نیوان "کریمهیلد" که لئیرهدا بۆته ژنی زیگفرید و شازنی نوئ "بروونهیلد"، کیشه و ناخۆشی دیتته ئاراهه که کاتی گهراوهه بۆ شاری وورمس کامیان پیشیهتی و ئهولهبویهتیان ههیه. کریمهیلدی رق ئهستور بۆ بروونهیلدی روون دهکاتهوه که هوسهری کامیان راستهقینه تر بی، ئه کسه پیشیهتی ههیه. بروونهیلد به دوو دلپیهوه داوای یارمهتی له هاگن دهکا که کسهایهتییهکی ژنی جادوگری ناو ئه چیرۆکهیه. هاگن دهبیته هۆی بیر کرهوهی شا گونتهر له کوشتنی زیگفرید که وهک خهئیم و رقهبهریکی ئازا و به هیزی له بهرانبهر خۆیدا دهبیینی.

هاگن به بیانوی پاریزگار یکردن له زیگفرید کریمهیلد دینیتته سهر ئه قهناعهته که تعنیا جینگای زهفر بردن بهسهر زیگفرید بههۆی خاچیکهوه دیاری بکا. ئهوکاتهی زیگفرید له خوینی ههژدیهاکهدا ههسامی کردوه، گه لایهک کهوتوته سهر شانی و تعنیا له جیی ئه گه لایهوه دهکری بریندار بکری. له کاتی راودا زیگفرید که بی چهک لهسهر کانیهک خهریکی ئاوخواردنهوه بووه، هاگن به خهئجهر ئیک له پشتهوه دهیکووژی.

کریمهیلد بۆی روون دهبیتهوه که قاتلی میردهکهی هاگن بووه و سویندی تو له ساندنهوه دهخوا و بهو شیویه بهشی دووهه می ئه کاره ئهدهبییه پیکدی.

سروودی نیبلونگهکان به ئهگهری زۆر له نیوان ناوچهکانی "پاساو" Passau" ی ئالمان و شاری "فیهن" ی ولاتی ئوتریش (نهمسا) خوئقینراوه. ئه سروودانه کوکراوهی ئه گئیراوانهیه که له سهدهی چوار تا شهشهوه زمان به زمان گهراوه و له لایهن خهئکانی ئه ناوچانهوه گئیراومهتوه.

تا سهردهمی دۆزینهوهی دووبارهی و نووسینی به زمانی ئالمانی نوئ له لایهن نووسهر و فیلهسوفی سویسیهوه یوهان یاکۆب بۆدمهر (۱۶۹۸ تا ۱۷۸۳) "Johann Jakob Bodmer"، ئه کاره ئهدهبییه وون مابۆوه. دواتر ئه کاره به گورجیهکی زۆر له ناو خهئکدا ناوی دهرکردوه.

دریژهی ههیه ...